

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Τι δείχνει η νέα μελέτη των UN Global

Ωριμάζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις με τις αναφορές βιωσιμότητας και το στοίχημα μετατοπίζεται στη στρατηγική

● ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΛΕΦΟΠΟΥΛΟΥ

Οι ελληνικές επιχειρήσεις έμαθαν να λογοδοτούν για το αποτύπωμά τους. Το αν θα μετατρέψουν αυτή τη γνώση σε στρατηγική είναι το επόμενο, δυσκολότερο βήμα. Αυτή είναι, σε μία φράση, η εικόνα που προκύπτει από τη μελέτη «Ανάλυση των Εκθέσεων CSRD Ελληνικών Επιχειρήσεων: 2ο Έτος Εφαρμογής», την οποία εκπόνησαν από κοινού το UN Global Compact Network Greece, η ΕΥ Ελλάδος και η Grant Thornton Greece και η οποία παρουσιάστηκε στην ετήσια συνάντηση μελών του δικτύου.

Δύο χρόνια αφότου η ευρωπαϊκή Οδηγία για την εταιρική αναφορά βιωσιμότητας πέρασε στο ελληνικό δίκαιο, η μελέτη αποτυπώνει πώς εφάρμοσαν στην πράξη οι ελληνικές επιχειρήσεις τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Αναφοράς Βιωσιμότητας (ESRS). Η ανάλυση κάλυψε τις εκθέσεις 52 επιχειρήσεων για τη χρήση του 2025, με βάση δημόσια στοιχεία έως τις 30 Μαΐου 2026: από τη δομή και την ποιότητα των γνωστοποιήσεων έως τη διαδικασία διασφάλισης και τις επιδόσεις σε περιβάλλον, κοινωνία και διακυβέρνηση.

Τι δηλώνουν ως ουσιαστικό οι επιχειρήσεις

Στην καρδιά του νέου πλαισίου βρίσκονται τα λεγόμενα ουσιαστικά θέματα: τα ζητήματα που έχουν πραγματική σημασία για κάθε επιχείρηση, είτε επειδή επηρεάζουν τα οικονομικά της μεγέθη, όπως το κόστος ενέργειας ή οι κλιματικοί κίνδυνοι, είτε επειδή η ίδια η δραστηριότητά της αφήνει αποτύπωμα στην κοινωνία και στο περιβάλλον.

Αυτή η διπλή οπτική, τι επηρεάζει την επιχείρηση και τι επηρεάζει η επιχείρηση, ονομάζεται στο νέο πλαίσιο «διπλή ουσιαστικότητα». Κάθε εταιρεία υποχρεούται να εντοπίσει τα δικά της και να λογοδοτήσει γι' αυτά. Στις φετινές εκθέσεις, τρία θέματα κυριάρχησαν: η κλιματική αλλαγή, το εργατικό δυναμικό και η επιχειρηματική δεοντολογία, ενώ συχνές ήταν και οι αναφορές στην κυκλική οικονομία και στους καταναλωτές.

Το βασικό συμπέρασμα της μελέτης είναι ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις προχωρούν σταθερά στην αφομοίωση του νέου πλαισίου, αν και παραμένουν περιθώρια βελτίωσης, τόσο ως προς τη συνέπεια και την ποιότητα των γνωστοποιήσεων όσο και ως προς την αξιοποίηση των πληροφοριών βιωσιμότητας στις στρατηγικές αποφάσεις.

Το προβάδισμα των μελών του δικτύου

Ξεχωριστό ενδιαφέρον έχει ο ρόλος της θεσμικής ένταξης. Το UN Global Compact αναδείχθηκε ως το συχνότερα αξιοποιούμενο πλαίσιο προετοιμασίας των εκθέσεων, καθώς το χρησιμοποιούν σχεδόν δύο στις τρεις επιχειρήσεις του δείγματος (65%). Οι επιχειρήσεις-μέλη του ελληνικού δικτύου εμφανίζουν συστηματικά υψηλότερη ωριμότητα: το 94% γνωστοποιεί τις έμμεσες εκπομπές Scope 3, δηλαδή τις εκπομπές σε όλη την αλυσίδα αξίας, από τους προμηθευτές έως τη χρήση των προϊόντων. Παράλληλα, το 61% διαθέτει ολοκληρωμένο σχέδιο μετάβασης, έναν συγκεκριμένο χάρτη πορείας για τη μείωση του αποτυπώματός του, έναντι 33% στο σύνολο του δείγματος.

Η συγκυρία δίνει στα ευρήματα βαρύτητα που ξεπερνά την τεχνική τους διάσταση. Με την Οδηγία Omnibus σε ισχύ από τον Μάρτιο και τα όρια υπαγωγής στη CSRD να ανεβαίνουν στους 1.000 εργαζομένους και τα 450 εκατ. ευρώ κύκλου εργασιών από τις χρήσεις του 2027, μέρος των επιχειρήσεων που ανέλυσε η μελέτη ενδέχεται σύντομα να μην έχει καν νομική υποχρέωση αναφοράς. Το πραγματικό τεστ του τρίτου έτους θα είναι ποιες θα συνεχίσουν να μετρούν και να δεσμεύονται επειδή το απαιτεί η αγορά, όχι ο νόμος ■

«Ευκαιρία για καλύτερη διοίκηση»

ΣΟΦΗ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ-ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ,
Πρόεδρος του Δ.Σ. του UN Global Compact Network Greece:

«**Η ΔΕΥΤΕΡΗ** χρονιά εφαρμογής της CSRD στέλνει ένα ξεκάθαρο μήνυμα προς τις ελληνικές επιχειρήσεις: η βιώσιμη αναφορά δεν είναι μια ακόμη κανονιστική υποχρέωση, αλλά μια σημαντική ευκαιρία για καλύτερη διοίκηση

και βιώσιμη επιχειρηματική ανάπτυξη. Είναι το εργαλείο που βοηθά τις επιχειρήσεις να αναγνωρίσουν καλύτερα τις επιπτώσεις, τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που επηρεάζουν τη λειτουργία τους, ενισχύοντας τη στρατηγική τους σκέψη και λαμβάνοντας πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις. Έτσι, προλαμβάνουν αποτελεσματικότερα τους κινδύνους, οικοδομούν επιχειρηματικά μοντέλα με μεγαλύτερη ανθεκτικότητα απέναντι στις διαρκείς μεταβολές και αβεβαιότητες, ενισχύουν την ανταγωνιστικότητά τους και προετοιμάζονται ουσιαστικά για το μέλλον. Πάνω από όλα, αποκτούν την ικανότητα να εξελίσσονται, να παραμένουν βιώσιμες δημιουργώντας αξία για την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον».

Ο ρόλος του δικτύου στην επόμενη φάση

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ
Executive Director του UN Global Compact Network Greece:

«**Η CSRD** και η εξέλιξη του κανονιστικού πλαισίου συνέβαλαν στο να τοποθετηθεί η βιωσιμότητα ψηλά στην επιχειρηματική ατζέντα. Ωστόσο, παραμένει η ανάγκη να μεταφραστεί στη γλώσσα της διοίκησης, της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας. Τα ευρήματα της μελέτης επιβεβαιώνουν τον ρόλο του UN Global Compact ως αξιόπιστου διεθνούς πλαισίου, καθώς αποτελεί τη συχνότερα αναφερόμενη βάση προετοιμασίας των εκθέσεων. Παράλληλα, οι επιχειρήσεις-μέλη του UN Global Compact Network Greece εμφανίζουν υψηλότερο επίπεδο ωριμότητας στην εφαρμογή των ESRS, αναδεικνύοντας την αξία συμμετοχής στη μεγαλύτερη πρωτοβουλία εταιρικής βιωσιμότητας των Ηνωμένων Εθνών και ενισχύοντας τη δέσμευση του UN Global Compact Network Greece να υποστηρίζει έμπρακτα τις ελληνικές επιχειρήσεις στη μετάβασή τους προς τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από πρωτοβουλίες προσανατολισμένες σε απτά αποτελέσματα».

Η σημασία της διαβούλευσης

ΚΙΑΡΑ ΚΟΝΤΗ,
αντιπρόεδρος Δ.Σ. UN Global Compact Network Greece:

«**Η ΔΕΥΤΕΡΗ** χρονιά εφαρμογής της CSRD παρουσιάζει στοιχεία ωρίμανσης σε σχέση με τον πρώτο χρόνο εφαρμογής, μεταξύ των οποίων ξεχωρίζει η πιο εμπειρισταωμένη προσέγγιση στην ανάλυση διπλής ουσιαστικότητας. Ενδεικτικά, οι συγκεκριμένες αναλύσεις φέτος βασίστηκαν περισσότερο σε δια-

βούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με ποσοστό 85%, στο σύνολο των υπόχρεων εταιρειών. Το αντίστοιχο ποσοστό στις εταιρείες-μέλη του UN Global Compact Network Greece έφτασε το 90%, γεγονός που τεκμηριώνει τη σημασία της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη λήψη αποφάσεων, ως προς την ανάλυση της σημαντικότητας των κινδύνων, ευκαιριών και επιδράσεων βιώσιμης ανάπτυξης. »Ένα δεύτερο στοιχείο που αναδεικνύει την ωρίμανση των υπόχρεων εταιρειών ως προς την ανάλυση διπλής ουσιαστικότητας, σε σύγκριση με την ανάλυση του 2024, είναι η αύξηση των “entity-specific” θεμάτων, από 28% σε 58%, υποδηλώνοντας ότι περισσότερες επιχειρήσεις αποτύπωσαν ειδικά ουσιαστικά θέματα λόγω κλαδικών ιδιαιτεροτήτων που δεν καλύφθηκαν πλήρως από τις οριζόντιες απαιτήσεις των ESRS».

- Η μελέτη καταγράφει βήματα προόδου στη δομή και στην ποιότητα των γνωστοποιήσεων, στη διπλή ουσιαστικότητα και στη χαρτογράφηση επιπτώσεων, κινδύνων και ευκαιριών. Ποια πεδία χρειάζονται περαιτέρω ενίσχυση, ώστε η αναφορά βιωσιμότητας να λειτουργεί περισσότερο ως εργαλείο διοίκησης και λιγότερο ως άσκηση συμμόρφωσης;

Ενσωμάτωση (IROs) στις αποφάσεις

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΑΤΣΟΥΛΑΣ,
γενική γραμματέας Δ.Σ. UN Global Compact Network Greece:

«**ΟΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ** των ελληνικών επιχειρήσεων εμφανίζουν κενό στη σύνδεση των θεμάτων βιωσιμότητας με την κεντρική εταιρική στρατηγική, γεγονός που επιβεβαιώνεται από την περιορισμένη στοχοθεσία ανά Ουσιαστικό Θέμα. Για να μετατραπουν οι αναφορές βιωσιμότητας από άσκηση συμμόρφωσης σε εργαλείο διοί-

κησης, κρίνεται αναγκαία η ενσωμάτωση των επιπτώσεων, κινδύνων και τις ευκαιρίες (IROs) στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Στη συνέχεια, θέτοντας μεσο-μακροπρόθεσμους ποσοτικούς στόχους βελτίωσης στους τομείς που έχουν αναγνωριστεί ως ουσιώδεις, οι εταιρείες θα επιτύχουν την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στο επιχειρηματικό τους μοντέλο και την εταιρική στρατηγική τους».